

Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

4-asis VSAFAS

„Grynojo turto pokyčių ataskaita“ (Žin., 2007, Nr. 136-5539)

Turinys

- **Grynojo turto pokyčių ataskaitos sudedamosios dalys**
- **Rezervai**
- **Sukauptas perviršis ar deficitas**
- **Užduotys**

Grynojo turto pokyčių ataskaitos sudedamosios dalys

- GTPA nustatyta forma **privaloma visiems** VSS;
 - GTPA **privalo** pateikti šią informaciją **ir straipsnių pasikeitimą** per ataskaitinį laikotarpį:
 - tikrosios vertės rezervą;
 - kitus rezervus;
 - sukauptą perviršį ar deficitą.
- ⇒ Taip pat pateikiama lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija.

Tikrosios vertės rezervas

- Tikrosios vertės rezerva sudaro IMT grupių, finansinėse ataskaitose rodomų tikraja verte, rezultatas, atsiradęs iš šio turto tikrosios vertės pokyčių;
- Kai įvertinta turto tikroji vertė nustatoma didesnė nei prieš tai buvusi, tikrosios vertės rezervas didinamas IMT vertės padidėjimo suma (20X9 m. gruodžio 31 d. IMT balansinė vertė 100 tūkst. Lt, tikroji vertė – 130 tūkst. Lt => 30 tūkst. Lt – didinamas tikrosios vertės rezervas);
- Tikrosios vertės rezervas mažinamas, kai tikraja verte įvertintas turtas:
 - nuvertėja;
 - nurašomas;
 - perleidžiamas.

Tikrosios vertės rezervas (2)

- Nustačius IMT nuvertėjimą, tikrosios vertės rezervas mažinamas ta suma, kuri priskiriama tam nuvertėjusiam turtui (4 skaidrės pavyzdžio tęsinys: 20X0 m. gruodžio 31 d. IMT tikroji vertė 120 tūkst. Lt => 10 tūkst. Lt mažinamas tikrosios vertės rezervas);
- Jeigu turto nuvertėjimo suma yra didesnė už tikrosios vertės rezervo likutį, priskiriamą šiam turtui, likusi nuvertėjimo suma rodoma kaip nuostolis dėl turto nuvertėjimo VRA;
(pavyzdžio tęsinys: 20X1 m. gruodžio 31 d. IMT tikroji vertė 90 tūkst. Lt => 20 tūkst. Lt suma mažinamas tikrosios vertės rezervas ir 10 tūkst. Lt registruojamas nuvertėjimo nuostolis VRA);
- Kai tikraja verte įvertintas turtas nurašomas, perduodamas, neatlygintinai perduodamas ar kitaip perleidžiamas kitam subjektui, tikrosios vertės rezervas mažinamas ta suma, kuri priskirta tam turtui.

Tikrosios vertės rezervas (3)

- VSS, perėmęs tikrąją vertę įvertintą turta iš kito VSS, į savo apskaitą įtraukia ir šio turto tikrosios vertės rezervo likutį turto perėmimo momentu;
- VSS aiškinamajame rašte turi pateikti informaciją apie reikšmingus tikrosios vertės pasikeitimus per ataskaitinį ir lyginamąjį praėjusį ataskaitinį laikotarpį.

Kiti rezervai

- Kiti rezervai formuojami teisės aktų arba VSS nuostatuose nustatyta tvarka;
- VSS aiškinamajame rašte privalo pateikti ir paaiškinti kiekvieno straipsnyje „Kiti rezervai“ rodomo rezervo sudarymo priežastis ir reikšmingus pasikeitimus, įvykusius per ataskaitinį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį;
- Kiti rezervai gali būti sudaryti iš sukaupto perviršio. Sąnaudos, kurioms padengti buvo sudarytas rezervas, turi būti rodomos VRA;
- Panaudojus kitus rezervus, jų suma pervedama atgal į sukauptą perviršį ar deficitą.

Sukauptas perviršis ar deficitas

**GTPA likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje +
+ Pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį =
= GTPA likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, kur:**

- GTPA ataskaitinio laikotarpio perviršis ar deficitas = VRA ataskaitinio laikotarpio perviršis ar deficitas;
- GTPA likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje = FBA likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje;
- GTPA likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje = FBA likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje;
- Perviršis ar deficitas, nepripažintas veiklos rezultatų ataskaitoje, gali susidaryti tik retais tam tikruose VSAFAS numatytais atvejais.
- Pirmą kartą sudarant FAR vadovaujantis VSAFAS, VSS sukaupto perviršio ar deficito likutis turi būti apskaičiuojamas aritmetiniu būdu – iš viso turto balansinės vertės atimama visų įsipareigojimų ir finansavimo sumų balansinė vertė ir rezervų, jei jų yra, suma.

Užduotys

Teorinis klausimas:

Kurio straipsnio nėra GTPA?

- a) Tikrosios vertės rezervas.
- b) Perkainojimo rezervas.
- c) Sukauptas perviršis ar deficitas.
- d) Kiti rezervai.

Praktinis klausimas:

VSS subjektas 20X5 m. įsigijo IMT (iš savo pajamų), vertinamą tikrąja verte už 8 mln. litų.

20X6 m. atlikus vertinimą tikroji vertė pasikeitė ir buvo lygi 9,3 mln. litų.

Sudarant 20X7 m. FAR paaiškėjo, kad šio turto tikroji vertė lygi 7 mln. litų.

Kokie įrašai turi būti registruojami apskaitoje 20X6 m. ir 20X7 m.?